

Noen myter om inflasjonen

Våre kamerater i østerrikske [Rote Fahne](#) skriver 27.08 en tekst der de stikker hull på noen myter om inflasjon.

Dette er en uoffisiell oversettelse, alle eventuelle feil i oversettelsen er våre egne.

Noen myter om inflasjon

Selv om inflasjon er et fenomen som har eksistert siden kapitalismens fødsel, er det utvilsomt et av de mest mytiske. Her ønsker vi å avlive noen av de mytene som prøver å forvirre kampen mot inflasjon.

Lønn-pris-spiralen

Teorien om lønn-pris-spiralen antar at en økning i lønningene vil gi inflasjonen ytterligere fart. Dersom lønningene også øker etter en prisøkning, vil dette igjen gi seg utslag i prisene og fortsette i en spiral videre. Det blir i dag brukt som argument mot arbeiderne og fagforeningene for å hindre lønnskrav og kamp for høyere lønn.

Lønn-pris-spiralen er økonomisk ukorrekt fordi varen arbeidskraft blir billigere og billigere i forhold til det den produserer, fordi arbeidet blir mer og mer produktivt og ikke mindre produktivt. Teorien ville bare være riktig hvis arbeidet ble mindre produktivt, dvs. verdien av varens arbeidskraft faktisk falt. Borgerlig økonomi aksepterer også at en vare blir relativt billigere hvis den skaper mer verdi, dvs. er mer produktiv. Dermed tilbakevises det også fra denne siden at arbeidskraft og dens pris (dvs. lønn) vil være ansvarlig for økende inflasjon.

Teorien er feil av to grunner og retter sin brodd mot arbeiderklassen. For det første legitimerer den hvorfor arbeiderne skal gi avkall på deler av lønnen, selv om denne

har mistet noe av verdien sin som følge av inflasjonen. For det andre har dette argumentet en tendens til å skille arbeiderne fra andre lag, slik som småbønder. At de som er på randen av konkurs, for eksempel på grunn av de høye prisene, vil møte arbeiderne som krever sin del av lønna, med sinne og lite forståelse.

«For mye penger har blitt trykket»

Det er ikke uvanlig å høre og lese at inflasjonen hovedsakelig skyldes at det er for mye penger i omløp. Men penger er bare et uttrykk for verdien av varer. Dersom produksjonen øker og mer midler kommer i omløp, fører ikke dette nødvendigvis til inflasjon, siden økte midler rett og slett indikerer at det er flere varer på markedet. Kapitalistisk produksjon kan først bli problematisk når det er for mye penger i omløp og produksjonen faller. Så det er ikke et spørsmål om det ble trykket for mye penger, men et spørsmål om produksjon: Hvis det er flere produkter og de kjøpes og selges raskere, trengs det mer penger.

Pristak

Inflasjon er en konsekvens av kapitalismens lover. Å begrense prisene hindrer ikke disse lovene i å fungere. Selv om et pristak kan gi lettelser til deler av befolkningen på kort sikt, vil det ikke eliminere eller stoppe inflasjonen. Hvis et pristak løftes igjen, kan prisene eksplodere. Pristaket for enkelte varer kan også ha den effekten at inflasjonen skifter, det vil si at den kommer raskere og sterkere til uttrykk på andre områder. For eksempel kan et tak på strømprisene føre til økt oljeprisøkning.